

Notitie "Tegemoetkoming meerkosten personen met een beperking of chronische problemen"

1. Inleiding

Per 2014 zijn door het Rijk een tweetal regelingen afgeschaft die chronisch zieken en gehandicapten enigszins compenseren in de "meerkosten" als gevolg van hun ziekte of handicap. Dit betreft de regeling compensatie eigen risico (CER) en de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcb). Reden voor het afschaffen van deze regelingen is het feit dat uit onderzoek (TNO) is gebleken dat de tegemoetkoming regelmatig bij mensen terecht kwam die het niet nodig hadden en regelmatig juist niet bij mensen die het wel nodig hadden.

Daarnaast is er als gevolg van de invoering van de Participatiewet sprake van een aanscherping van het categoriale bijzondere bijstandsbeleid. Concreet betekent dit dat er geen wettelijk kader meer is voor het in stand houden van een categoriale regeling voor de doelgroep chronisch zieken, gehandicapten en ouderen. De huidige categoriale regelingen zijn in Tiel derhalve per 1 januari 2015 komen te vervallen.

Gemeenten ontvangen van Rijksweg in de jaren 2015, 2016 en 2017 respectievelijk een bedrag € 216 miljoen, € 266 miljoen en vanaf 2017 structureel € 268 miljoen. Ter vergelijking: het landelijke budget voor de vervallen regelingen CER en Wtcb bedroeg € 745 miljoen. De middelen zijn niet geoordeeld. De gemeente Tiel heeft voor 2015 een bedrag ad € 502.000,- op de begroting staan. Het categoriale budget bijzondere bijstand voor de doelgroep chronisch zieken, gehandicapten en ouderen bedraagt jaarlijks € 122.000,-.

De gemeente dient voor de doelgroep chronisch zieken en gehandicapten ondersteuning op maat te bieden. Dit kan via de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en/of de bijzondere bijstand.

Deze notitie geeft een drietal uitgewerkte regelingen ten behoeve van de doelgroep chronisch zieken en gehandicapten weer.

2. Uitgangspunten nieuwe regeling

De volgende *uitgangspunten* zijn van toepassing:

- a. Regeling onder brengen binnen het Wmo-regime. Aangezien er gewerkt zal worden met nadere draagkrachtcriteria betekent dit concreet dat een specifieke verordening voor deze regeling vervaardigd dient te worden;
- b. Zo groot mogelijk bereik van de regeling waarbij differentiatie naar inkomen en hoogte van de tegemoetkoming mogelijk is;
- c. Te kiezen voor zoveel mogelijk maatwerk;
- d. Het beschikbare budget volledig te benutten (budgettair neutrale insteek);
- e. De regeling in 2015 te operationaliseren.

3. Regelingen tegemoetkoming meerkosten

Om zoveel mogelijk maatwerk te realiseren wordt geopteerd voor een drietal regelingen waarvoor een tegemoetkoming in verband met specifieke meerkosten kan worden verkregen. Eén allesomvattende regeling wordt gezien de verschillen binnen de doelgroep niet wenselijk geacht.

A. Regeling tegemoetkoming vervallen Wtcg-korting (33% Eigen Bijdrage extramurale zorg)

Eén van de effecten van de intrekking van de Wtcg is dat de korting op de Eigen Bijdrage Wmo en de Eigen Bijdrage Wlz van 33% is komen te vervallen. Daardoor hebben alle inwoners die te maken hebben met deze Eigen Bijdrage aantoonbare meerkosten als gevolg van een chronische aandoening of beperking en is hun eigen bijdrage met 50% gestegen. De gemeente Tiel wil voor deze doelgroep een regeling treffen.

Opzet regeling:

Aan te sluiten bij de bepalingen in de Wmo (artikel 1.1.2 Wmo 2015) en een uitsplitsing te maken naar een 2-tal doelgroepen: een tegemoetkoming voor ongehuwden en een tegemoetkoming voor gehuwden. Een forfaitair bedrag te verstrekken gebaseerd op de eigen bijdrage per periode (4 weken) van respectievelijk € 27,60 (gehuwd/samenwonend) en € 19,40 (ongehuwd). Voorstel is een tegemoetkoming te verstrekken ter hoogte van de vervallen Wtcg-korting. Uitgangspunt is qua inkomenscriterium aan te sluiten bij het modale gezinsinkomen (€ 35.000,- per jaar; CBP 2014). Dit is tevens de grens binnen de vervallen regeling Wtcg.

Hoogte tegemoetkoming:

1. Tegemoetkoming voor ongehuwden: forfaitair bedrag ad € 85,- per jaar. Forfaitair bedrag van € 6,40 per 4 weken x 13 perioden.
2. Tegemoetkoming voor gehuwden: forfaitair bedrag ad € 120,- per jaar. Forfaitair bedrag van € 9,11 per 4 weken x 13 perioden.

Inkomensgrens: Inkomensgrens bedraagt € 35.000,-

Beoordeling doelgroep:

Gemeentelijke basisadministratie: Leefvorm.

Verzamelincome peiljaar.

Factuur van het CAK betreffende verschuldigd zijn eigen bijdrage.

Kosten verstrekking tegemoetkoming:

Uitgaven aan inwoners

Geraamde kosten van regeling A bedragen € 301.500,-.

Dit betreft 3.350 klanten (bron CAK) x € 100,- (gemiddelde van tweetal compensaties) x 90% (geschat bereik percentage aanvragers).

N.B. de totale doelgroep Wtcg voor de gemeente Tiel bedroeg 5.064 personen (bron CAK). Een deel hiervan heeft een hoger inkomen dan het modale inkomen.

Uitgaven verbonden aan de uitvoering: nader te bepalen

B. Regeling tegemoetkoming in het eigen risico zorgverzekering

Iedereen van 18 jaar en ouder betaalt een verplicht eigen risico voor de zorgverzekering als er zorgkosten gemaakt worden, tenzij men dit verzekerd heeft. Voor inwoners met een minimuminkomen die als gevolg van een chronische aandoening of beperking een groter beroep doen op de gezondheidszorg of de zorgverzekering kunnen de kosten van dat eigen risico een grote financiële belasting betekenen. De kosten van het eigen risico zijn formeel niet aan te merken als bijzondere individuele kosten, als bedoeld onder het bijstandsregime. Immers elke inwoner, jong of oud, gezond of niet kan er mee te maken krijgen. Echter de kans dat mensen met een chronische aandoening of beperking er mee te maken krijgt is vele malen hoger. Voor deze doelgroep wil de gemeente Tiel een afzonderlijke regeling treffen.

Opzet regeling:

Een tegemoetkoming verstrekken voor de vervallen regeling CER indien het volledige eigen risico van de zorgverzekeringswet is betaald. Daarnaast te differentiëren met de hoogte van de jaarlijkse vergoeding. Personen met een inkomen tot 110% van de bijstandsnorm ontvangen een hogere tegemoetkoming dan personen met een inkomen tussen de 110% van de bijstandsnorm en het modale inkomen.

Hoogte tegemoetkoming:

1. Tegemoetkoming ad € 100,- per jaar voor personen met inkomen tot 110% van de bijstandsnorm.
2. Tegemoetkoming ad € 75,- per jaar voor personen met een inkomen tussen de 110% van de bijstandsnorm en € 35.000,-.

Kosten verstrekking tegemoetkoming:

Uitgaven aan inwoners

Geraamde kosten van regeling B bedragen € 152.000,-.

Geschat aantal inwoners behorend tot doelgroep bedraagt 2.200. Van de totale groep zijn 500 personen al in beeld en deze groep ontving in 2015 een tegemoetkoming over 2014. Dit betreft personen met een inkomen tot 110% van de bijstandsnorm. Geraamde kosten voor deze doelgroep bedragen $500 \times € 100,- = € 50.000,-$.

Daarnaast heeft een geschat aantal inwoners van 1.700 een inkomen tussen de 110% bijstandsnorm en € 35.000,-. Deze inwoners zijn nog niet bekend met een gemeentelijke regeling. De aanname is dat 80% van de doelgroep een beroep op de regeling zal doen. Geraamde kosten voor deze doelgroep bedragen $1.700 \times 80\% \times € 75,- = € 102.000,-$.

N.B. Dit is lager dan het percentage aanvragen binnen de regeling compensatie vervallen Wtcg-korting. Aanname is dat het verschil in achtergrond binnen de oude regelingen (inkomensafhankelijk [Wtcg] versus inkomensonafhankelijk [CER]) uitmaakt qua de te nemen moeite om een aanvraag in te dienen.

Uitgaven verbonden aan de uitvoering: nader te bepalen

Beoordeling doelgroep:

Verzamelinkomen peiljaar t min 2 (voor 2015 betreft dit de jaaropgave 2013) èn bewijsstuk betaling eigen risico zorgverzekeraar 2013 en 2014.

C. Regeling tegemoetkoming meerkosten chronisch zieken en gehandicapten

Dit betreft de doelgroep chronisch zieken en gehandicapten eerder deel uitmakend van de doelgroep van de van Rijksweg ingetrokken bepalingen uit de bijzondere bijstand (vervallen categoriale regeling). Grootte doelgroep bedroeg jaarlijks ongeveer 500 à 550 personen. Jaarlijkse vergoeding bedroeg € 200,-. Jaarlijks budget bedroeg € 102.000,-. Daarnaast is er een jaarlijks budget van € 20.000,- voor de doelgroep ouderen. Jaarlijkse vergoeding bedroeg € 100,-. Grootte doelgroep bedroeg jaarlijks gemiddeld 150 à 200 personen. De gemeente Tiel wil voor deze doelgroep een afzonderlijke regeling treffen.

Opzet regeling:

Een tegemoetkoming verstrekken voor meerkosten voor de doelgroep chronisch zieken en gehandicapten. Daarnaast te differentiëren met de hoogte van de jaarlijkse vergoeding. Personen met een inkomen tot 110% van de bijstandsnorm ontvangen een hogere tegemoetkoming dan personen met een inkomen tussen de 110% van de bijstandsnorm en het modale inkomen.

Beoordeling doelgroep:

Voldoen aan minimaal één van de onderstaande criteria (op datum aanvraag/peildatum):

- een parkeervoorziening (Gehandicaptenparkeerkaart) en/of;
- Zorgtoewijzing Wmo;
- Zorgtoewijzing Wlz;
- Behoort tot de doelgroep regeling vergoeding in het eigen risico zorgverzekering.

Het voldoen aan één van bovenstaande criteria impliceert dat er sprake is van meerkosten als gevolg van een beperking of aandoening.

Hoogte tegemoetkoming:

1. Tegemoetkoming ad € 200,- per jaar voor personen met inkomen tot 110% van de bijstandsnorm.
2. Tegemoetkoming ad € 100,- per jaar voor personen met een inkomen tussen de 110% van de bijstandsnorm en € 35.000,-.

Kosten verstrekking tegemoetkoming:

Uitgaven aan inwoners

Geraamde kosten van regeling C bedragen € 167.000,-.

Doelgroep zal naar verwachting fors stijgen door de ruimere inkomensgrens. Geschatte grootte doelgroep bedraagt maximaal 1.910 personen (550 personen vanuit de vervallen categoriale bijzondere bijstandsregeling chronisch zieken en gehandicapten plus 1.360 personen, afgeleid van regeling 2). Aanname is dat 90% van de "oude" doelgroep bijzondere bijstand (495 personen) een beroep op de regeling doet. Geraamde kosten voor deze doelgroep bedragen $495 \times € 200,- = € 99.000,-$. Daarnaast is aanname dat 50% van de doelgroep met een inkomen tussen de 110% bijstandsnorm en € 35.000,- (680 personen) een beroep op de regeling doet en voldoet aan de gestelde criteria. Geraamde kosten voor deze doelgroep bedragen $680 \times € 100,- = € 68.000,-$. Totaal geschat beroep: 1.230 personen.

Uitgaven verbonden aan de uitvoering: nader te bepalen

D. Totaal beschikbaar budget en geraamde kosten regelingen

Beschikbaar budget

Het totaal beschikbare budget voor de regelingen meerkosten bedraagt € 624.000,-.

Dit wordt opgebouwd uit een Wmo budget ad € 502.000,- en een budget bijzondere bijstand ad € 122.000,- (€ 102.000,- voor chronisch zieken en gehandicapten en € 20.000,- voor ouderen). Omdat het lastig is een maatwerk regeling voor ouderen te ontwikkelen binnen de bijzondere bijstand is voorstel het budget voor ouderen van € 20.000 bij het budget van de regelingen meerkosten te betrekken. Voor alle inwoners van de gemeente Tiel (dus ook de ouderen) bestaat de mogelijkheid voor specifieke kosten een beroep te doen op de individuele bijzondere bijstand.

Geraamde kosten regelingen meerkosten

Kosten regeling A: € 301.500,-

Kosten regeling B: € 152.000,-

Kosten regeling C: € 167.000,-

Totale kosten: € 620.500,-

4. Inwerkingtreding regeling

De regeling zal in werking treden na vaststelling van de verordening met ingang van de dag na de datum van bekendmaking en werkt terug tot 01-01-2015.